

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 29 października 2021 r.

**w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce
oraz niektórych innych ustaw**

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 14 października 2021 r. ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz niektórych innych ustaw, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 1:
 - a) przed pkt 1 dodaje się pkt ... w brzmieniu:
„...”) w art. 15 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Uczelnia zawodowa nie może prowadzić kształcenia na studiach o profilu ogólnoakademickim, z wyłączeniem studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 pkt 1 i 2, jeżeli przepisy wydane na podstawie art. 68 ust. 3 w zakresie dotyczącym tych studiów określają dla nich profil ogólnoakademicki.”;”
 - b) w pkt 1 w lit. a, w ust. 6 we wprowadzeniu do wyliczenia skreśla się wyraz „akademicka”;

- 2) w art. 1 w pkt 1 w lit. a, w ust. 6:
 - a) w pkt 2 kropkę na końcu zastępuje się wyrazem „lub”,
 - b) dodaje się pkt 3 w brzmieniu:
„3) zawarła umowę, o której mowa w art. 389 ust. 1.”;

- 3) w art. 1 w pkt 2, w art. 93 w ust. 6 wyrazy „kolejnych studiów” zastępuje się wyrazami „semestrów na kolejnych studiach”;

- 4) w art. 1:
 - a) w pkt 3, w ust. 2a,

- b) w pkt 6, w art. 103a w ust. 7
– skreśla się wyrazy „na podstawie odrębnych przepisów”;
- 5) w art. 1 w pkt 6, w art. 103a w ust. 2 wyraz „kredytobiorcy” zastępuje się wyrazem „studenta”;
- 6) w art. 1 w pkt 6, w art. 103a w ust. 3 w pkt 1 w lit. d skreśla się wyraz „(obywatelstwa)”;
- 7) w art. 1 w pkt 6, w art. 103a:
a) w ust. 3:
– w pkt 2 skreśla się wyrazy „, nie wyższej jednak niż maksymalna wysokość kredytu na studia medyczne, o której mowa w ust. 9”,
– w pkt 3 skreśla się wyrazy „, z klauzulą o treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń”,
b) dodaje się ust. 3a i 3b w brzmieniu:
„3a. Wnioskowana wysokość kredytu na studia medyczne nie może być wyższa niż maksymalna wysokość kredytu na studia medyczne, o której mowa w ust. 9.
3b. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 3 pkt 3, zawiera klauzulę o treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.”;
- 8) w art. 1 w pkt 6, w art. 103b w ust. 1 wyraz „okresie” zastępuje się wyrazem „terminie” oraz wyrazy „później jednak niż w terminie” zastępuje się wyrazami „dłuższym niż”;
- 9) w art. 1 w pkt 6, w art. 103b w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) zmiany przez kredytobiorcę studiów na studia w języku obcym lub studia

nieodpłatne;”;

- 10) w art. 1 w pkt 6, w art. 103b w ust. 6 wyrazy „nienależnie pobranej transzy semestralnej kredytu na studia medyczne, powstałej” zastępuje się wyrazami „pobrania transzy semestralnej kredytu na studia medyczne nienależnie”;
- 11) w art. 1 w pkt 6, w art. 103c w ust. 1 wyrazy „jest dokonywana w równych miesięcznych ratach i rozpoczyna się w miesiącu następującym po upływie okresu, o którym mowa w art. 103d ust. 1 pkt 1” zastępuje się wyrazami „na studia medyczne jest dokonywana w równych miesięcznych ratach i rozpoczyna się w miesiącu następującym po upływie 12 kolejnych lat liczonych od dnia ukończenia studiów”;
- 12) w art. 1 w pkt 6, w art. 103c w ust. 6:
 - a) w pkt 1 wyraz „połowę” zastępuje się wyrazem „0,5”;
 - b) w pkt 2 skreśla się wyraz „całkowitą”;
- 13) w art. 1:
 - a) w pkt 6, w art. 103c w ust. 7 wyrazy „medyczne lub go” zastępuje się wyrazami „medyczne albo go”;
 - b) w pkt 7, w pkt 4d wyrazy „studenckiego lub umowy” zastępuje się wyrazami „studenckiego, umowy”;
 - c) w pkt 11, w art. 422a w ust. 4 wyrazy „banku lub grupie” zastępuje się wyrazami „banku albo grupie”;
- 14) w art. 1 w pkt 6, w art. 103c w ust. 7 wyraz „wyliczonymi” zastępuje się wyrazem „ustalonymi”;
- 15) w art. 1 w pkt 6, w art. 103d w ust. 1 w pkt 1 wyrazy „okres 10 lat w terminie” zastępuje się wyrazami „10 lat w okresie”;
- 16) w art. 1 w pkt 6, w art. 103d w ust. 3 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje

brzmienie:

„Kredyt na studia medyczne może być umorzony także przed upływem okresu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, jeżeli:”;

17) w art. 1 w pkt 6:

a) w poleceniu nowelizacyjnym wyrazy „art. 103a–103e” zastępuje się wyrazami „art. 103a–103f”,

b) dodaje się art. 103da w brzmieniu:

„Art. 103da. BGK przekazuje ministrowi właściwemu do spraw zdrowia informacje dotyczące zawartych umów kredytu na studia medyczne.”,

c) w art. 103e pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) terminy przekazywania i zakres informacji, o których mowa w art. 103da,”;

18) w art. 1 w pkt 11, w art. 422a w pkt 3 po wyrazie „inwestycji” dodaje się wyrazy „środków FKSM”;

19) w art. 1 w pkt 11, w art. 422b w ust. 5 w pkt 1 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) sprawozdanie z realizacji planu finansowego FKSM za rok poprzedni, które zawiera w szczególności informacje o kwocie i liczbie udzielonych w poprzednim roku kredytów na studia medyczne oraz kwocie umorzonych w poprzednim roku kredytów na studia medyczne,”;

20) w art. 3 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) w art. 16g ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, priorytetowe dziedziny medycyny, kierując się potrzebami w zakresie realizacji świadczeń zdrowotnych.”;

21) w art. 5, pkt 4a otrzymuje brzmienie:

„4a) koszty Funduszu Kredytowania Studiów Medycznych ujęte w planie finansowym tego Funduszu z wyłączeniem wydatków budżetowych,

o których mowa w pkt 1 i 2, przekazywanych do tego Funduszu;”;

22) art. 6 otrzymuje brzmienie:

„Art. 6. W ustawie z dnia 3 lipca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1669, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 207 otrzymuje brzmienie:

„Art. 207. Do dnia 31 grudnia 2022 r. o uzyskanie pozwolenia na utworzenie studiów na kierunkach lekarskim lub lekarsko-dentystycznym może ubiegać się uczelnia, która według stanu na dzień złożenia wniosku o pozwolenie na utworzenie tych studiów:

1) posiada uprawnienie do nadawania stopnia doktora w dyscyplinie nauki medyczne lub w dyscyplinie nauki o zdrowiu lub

2) spełnia łącznie następujące warunki:

a) prowadzi studia na co najmniej jednym kierunku przygotowującym do wykonywania zawodu, o którym mowa w art. 68 ust. 1 pkt 1–8 ustawy, o której mowa w art. 1, oraz

b) prowadzi badania naukowe w dyscyplinie nauki medyczne lub w dyscyplinie nauki o zdrowiu realizowane przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w niej jako podstawowym miejscu pracy.”;

2) w art. 212 w ust. 1b po wyrazach „art. 205 ust. 1 i 2” dodaje się wyrazy „lub art. 207”.”;

23) w art. 7 w pkt 1 w lit. d, w lit. n:

a) w ust. 13a skreśla się wyrazy „nie później niż”,

b) w ust. 13c skreśla się wyrazy „nie dłuższym niż”;

24) w art. 7 w pkt 1 w lit. d, w lit. n:

a) w ust. 13e wyrazy „na wolne miejsca specjalizacyjne drugiego etapu” zastępuje się wyrazami „do szkolenia specjalistycznego w drugim etapie” oraz wyrazy „do drugiego etapu” zastępuje się wyrazami „w drugim etapie”;

- b) w ust. 13f wyrazy „do drugiego etapu” zastępuje się wyrazami „w drugim etapie”,
 - c) w ust. 13g wyraz „skierowania” zastępuje się wyrazem „kieruje”,
 - d) w ust. 13h wyraz „lub” zastępuje się wyrazem „albo” oraz wyraz „albo” wyrazem „lub”;
- 25) w art. 7 w pkt 1 w lit. d, w lit. n, w ust. 13e wyrazy „, o których mowa w ust. 13c” zastępuje się wyrazami „zakwalifikowanych do szkolenia specjalizacyjnego w pierwszym etapie, którzy potwierdzili przyjęcie wskazanego miejsca odbywania szkolenia specjalizacyjnego”;
- 26) w art. 7 w pkt 2, w art. 14b w ust. 2 skreśla się wyrazy „, w którym uwzględnia się elementy programu stażu określone w przepisach wydanych na podstawie art. 151 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą”;
- 27) w art. 7 pkt 5 otrzymuje brzmienie:
- „5) w art. 28:
 - a) w pkt 1:
 - lit. d otrzymuje brzmienie:
„d) pkt 21 lit. e, pkt 22 lit. a w zakresie art. 16c ust. 1 pkt 1, lit. b, lit. c w zakresie art. 16c ust. 2 pkt 17 i 18, lit. d–h, lit. m–r, lit. s w zakresie art. 16c ust. 17e i 17g, pkt 23, pkt 26 lit. a i pkt 44, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.”;
 - dodaje się lit. f oraz g w brzmieniu:
„f) pkt 25 lit. c w zakresie art. 16f ust. 3 pkt 1, pkt 2 lit. c–e, f oraz j, pkt 2a i 3, pkt 29 lit. f, pkt 32 lit. b i c, pkt 37, pkt 51 lit. a tiret trzecie, lit. b oraz lit. c w zakresie art. 19f ust. 9a i 9b, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.,
g) pkt 2 lit. b w zakresie art. 3 ust. 5 pkt 5, 7 i 8 oraz lit. c w zakresie art. 3 ust. 8 pkt 5, 7 i 8, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.”;
 - b) pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) art. 3 i art. 4, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.”;

28) w art. 11 w ust. 2 wyrazy „niego ważnej” zastępuje się wyrazami „studenta ważnej” oraz skreśla się wyrazy „przez studenta”;

29) dodaje się art. 16a w brzmieniu:

„Art. 16a. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 16g ust. 4 ustawy zmienianej w art. 3 zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 16g ust. 4 ustawy zmienianej w art. 3 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.”.

MARSZAŁEK SENATU

Tomasz GRODZKI

UZASADNIENIE

Na posiedzeniu w dniu 29 października 2021 r. Senat rozpatrzył ustawę o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz niektórych innych ustaw i uchwalił do niej 29 poprawek.

Celem poprawek nr 1 i 22 jest doprecyzowanie problematyki profili, na jakich nie mogą prowadzić kształcenia uczelnie zawodowe. Aktualnie obowiązujące przepisy stanowią, że uczelnie zawodowe prowadzą kształcenie wyłącznie na studiach o profilu praktycznym. Przepis art. 15 ust. 2 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce w proponowanym brzmieniu będzie dopuszczał prowadzenie przez uczelnię zawodową studiów o profilu ogólnoakademickim, o ile taki profil będzie wynikał ze standardów kształcenia (przepisów wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy) na kierunku lekarskim i lekarsko-dentystycznym. Powyższe wynika z zamiaru rozszerzenia kręgu uczelni uprawnionych do wnioskowania o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku lekarskim lub lekarsko-dentystycznym o uczelnie zawodowe. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego przewiduje, że kształcenie na studiach przygotowujących do wykonywania tych zawodów (lekarza i lekarza dentystry) prowadzone jest na studiach o profilu ogólnoakademickim. Zwiększenie liczby uczelni, które będą mogły ubiegać się o pozwolenie i które po spełnieniu wszystkich warunków wynikających z rozporządzeń Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (w sprawie studiów oraz w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do zawodów lekarza i lekarza dentystry) uzyskają uprawnienie do prowadzenia studiów na kierunku lekarskim lub lekarsko-dentystycznym, przełoży się na zwiększenie liczby studentów, a w konsekwencji liczby absolwentów studiów medycznych. Proponowane rozwiązania stanowią odpowiedź na deficyt kadry medycznej, który jest szczególnie dotkliwy w sytuacji związanej z trwającą pandemią SARS-CoV-2.

Celem poprawki nr 2 jest umożliwienie ubiegania się o pozwolenie na kształcenie na kierunku lekarskim lub lekarsko-dentystycznym uczelniom, które na dzień złożenia wniosku są laureatami konkursu w ramach programu „Inicjatywa doskonałości – uczelnia badawcza” (IDUB). Proponowana zmiana będzie dotyczyła 10 uczelni akademickich (aktualnie

Uniwersytet Warszawski, Politechnika Gdańska, Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie, Politechnika Warszawska, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Jagielloński, Gdański Uniwersytet Medyczny, Politechnika Śląska, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz Uniwersytet Wrocławski, przy czym Uniwersytet Jagielloński, Gdański Uniwersytet Medyczny oraz Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, prowadzą już studia na kierunku lekarskim).

Poprawka nr 3 koreluje terminologicznie zasadę i wyjątek wyrażone w nowelizowanym art. 93 ust. 6 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Zasada dotyczy bowiem semestrów na studiach, wyjątek zaś studiów jako takich.

Mając na względzie § 11 i § 156 Zasad techniki prawodawczej oraz „Dobre praktyki legislacyjne”, odnoszące się do formułowania odesłań, należy skreślić w ust. 2a dodawanym do art. 98 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce odesłanie do bliżej nieokreślonych przepisów odrębnych. Zwraca uwagę, że odesłanie to nie ma żadnej wartości normatywnej. Oczywiście jest, że realizacja zadań publicznych wymaga stosownego umocowania w przepisach. Analogiczny problem występuje w art. 103a ust. 7 (art. 1 pkt 6 noweli) – poprawka nr 4.

Fakt, że student wystąpi z wnioskiem o udzielenie kredytu na studia medyczne nie przesądza, że otrzyma on taki kredyt oraz że jest on kredytobiorcą. Podmiot staje się kredytobiorcą dopiero w następstwie zawarcia umowy kredytu (poprawka nr 5).

Dodawany do ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce art. 103a ust. 3 pkt 1 lit. d przewiduje, że we wniosku o udzielenie kredytu na studia medyczne student będzie obowiązany wskazać swoje obywatelstwo albo obywatelstwa. Poprawkę nr 6 uchwalono mając na uwadze inne przepisy systemu prawnego, w których ustawodawca przewiduje obowiązek podawania obywatelstwa. Należy zauważyć, że formuły „obywatelstwo (obywatelstwa)” nie zastosowano dotychczas w żadnym przepisie.

Mając na względzie § 56 Zasad techniki prawodawczej, który określa w jaki sposób formułuje się przepis zawierający wyliczenie, oraz biorąc pod uwagę, że z przepisu określającego treść wniosku o kredyt nie może wynikać ograniczenie wysokości kredytu oraz zasady, na jakich składane będzie oświadczenie o niekorzystaniu z innego kredytu na studia medyczne, należy wskazane kwestie uregulować w odrębnych jednostkach redakcyjnych. Przepis art. 103a ust. 3 dodawany do ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce powinien być ograniczony wyłącznie do treści wniosku (poprawka nr 7).

Poprawki nr 8 i 23 ujednolicają terminologię ustawy (§ 10 Zasad techniki prawodawczej) oraz uwzględniają, że w legislacji jest oczywiste, że ustawodawca posługując się pojęciem „w terminie” określa termin maksymalny.

Zgodnie art. 103b ust. 2 pkt 2 (art. 1 pkt 6 noweli), bank zaprzestanie wypłaty semestralnych transz kredytu na studia medyczne w przypadku zmiany przez kredytobiorcę formy kształcenia, w jakiej są prowadzone studia, na inną formę niż określona w art. 103a ust. 1. Mając na względzie, że w art. 103a ust. 1 ustawodawca nie odnosi się do form kształcenia (formy studiów), ale określa warunki kredytowania studiów (kredytowane mogą być wyłącznie studia prowadzone w języku polskim na warunkach odpłatności) oraz fakt, że forma studiów nie przesądza o ich odpłatności bądź nie (płatne mogą być zarówno studia stacjonarne, jak i niestacjonarne), przepis należy odnieść do zmiany studiów na nieodpłatne a nie do zmiany formy kształcenia. Zakres odesłania musi się zgadzać z treścią przepisu, do którego się odsyła. Co więcej, nie było jasne, czy przepis w brzmieniu uchwalonym przez Sejm odnosi się także do zmiany studiów na prowadzone w języku obcym. W ocenie Senatu również w tym przypadku należałoby zaprzestać wypłaty semestralnych transz kredytu (poprawka nr 9).

Przepis art. 103b ust. 6 (art. 1 pkt 6 noweli) jest niezręczny językowo. Sugeruje, że „nienależnie pobrana transza” powstaje w wyniku określonego w przepisie działania albo zaniechania. Jak można się domyślić, ustawodawca chciał wskazać, co będzie następstwem (jaki będzie skutek) pobrania przez uczelnię transzy semestralnej kredytu nienależnie, z powodu wskazanego w tym przepisie. Mając na względzie poprawność i komunikatywność aktu, uchwalono poprawkę nr 10.

W art. 103c ust. 1 (art. 1 pkt 6 noweli) mówi się w szczególności, że w przypadku niespełniania warunków umorzenia kredytu na studia medyczne, jego spłata będzie się rozpoczynała w miesiącu następującym po upływie okresu, o którym mowa w art. 103d ust. 1 pkt 1. Problem polega na tym, że w przepisie, do którego się odsyła, mowa jest o okresie 10 lat i terminie 12 lat. Nie wiadomo w związku z tym, o który okres ustawodawcy chodzi. Z językowego punktu widzenia należałoby przyjąć, że dodawany art. 103c ust. 1 pkt 1 odnosi się do okresu 10-letniego, zaś z merytorycznego, że do okresu 12-letniego (zwanego w przepisie, do którego się odsyła „terminem”). Mając na uwadze znaczenie art. 103c ust. 1 dla kredytobiorców i kredytodawców (określa termin, od którego kredytobiorca musi rozpocząć spłatę swego zobowiązania), przepis ten nie może budzić żadnych wątpliwości

interpretacyjnych. W poprawce nr 11 przyjęto, że początkiem spłaty kredytu będzie miesiąc następujący po upływie 12 lat liczonych od dnia ukończenia studiów. Dodatkowo poprawka ujednocila terminologię ustawy (§ 10 Zasad techniki prawodawczej).

Mając na uwadze technikę określenia wysokości oprocentowania zastosowaną w nowelizowanym art. 101 ust. 4 pkt 1 (art. 1 pkt 4 lit. c noweli), Senat przyjął poprawkę nr 12. Poprawka ta ujednocila analogiczne regulacje. Skreślono także wyraz „całkowitą” w dodawanym art. 103c ust. 6 pkt 2, jako niemający wartości normatywnej.

Poprawka nr 13 porządkuje spójniki.

Poprawka nr 14 ujednocila terminologię ustawy (zob. § 10 Zasad techniki prawodawczej oraz treść m.in. art. 103c ust. 6 pkt 1 i 2 – art. 1 pkt 6 noweli).

Uwzględniając, że konsekwentny językowo prawodawca podobne myśli formułuje analogicznie (choćby z powodu konieczności zapewnienia spójności interpretacyjnej), w art. 103d ust. 1 pkt 1 (art. 1 pkt 6 noweli) należy uwzględnić brzmienie dodawanego art. 103d ust. 3 pkt 1 lit. a–e. Ponadto terminologia zastosowana w dodawanym art. 103d ust. 1 pkt 1 utrudnia interpretację dodawanego art. 103c ust. 1. Podobnie sprawa się ma w przypadku interpretacji art. 103d ust. 1 pkt 2. Pojawia się wątpliwość, czy tytuł specjalisty należy uzyskać w okresie 10, czy 12 lat (poprawka nr 15).

Podobny charakter ma poprawka nr 16. Kierując się potrzebą zapewnienia konsekwencji w zakresie sposobu wyrażania podobnych rozstrzygnięć, we wprowadzeniu do wyliczenia w art. 103d ust. 3 (art. 1 pkt 6 noweli) należy uwzględnić brzmienie i technikę zastosowane we wprowadzeniach do wyliczenia w art. 103d ust. 1 i 2. W tych fragmentach jednostek redakcyjnych ustawodawca pominął wskazanie organu, który będzie podejmował decyzje o umorzeniu kredytu.

Przepis art. 103e pkt 2 (art. 1 pkt 6 noweli) upoważnia ministra właściwego do spraw zdrowia do określenia, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, m.in. terminów przekazywania i zakresu informacji przekazywanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego ministrowi właściwemu do spraw zdrowia, dotyczących zawartych umów kredytu na studia medyczne. Dodawane do ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce przepisy merytoryczne materialne nie nakładają na Bank Gospodarstwa Krajowego obowiązku w tym zakresie. Zgodnie z § 25 Zasad techniki prawodawczej określenie nakazu/zakazu określonego zachowania jest treścią przepisu prawa materialnego

(przepisu podstawowego). Dyspozycja normy nie może wynikać pośrednio z przepisu upoważniającego. Istotą przepisu upoważniającego nie jest bowiem określenie nakazanego/zakazanego zachowania, ale przyznanie kompetencji prawotwórczej do uregulowania w akcie podstawowym enumeratywnie określonych spraw. Z przepisów merytorycznych, dotyczących obowiązków informacyjnych Banku Gospodarstwa Krajowego, wynika jedynie, że Bank ma obowiązek przekazywać ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych kwartalne informacje o realizacji planu finansowego Funduszu Kredytowania Studiów Medycznych. Mając powyższe na względzie, uchwalono poprawkę nr 17.

Poprawka nr 18 ujednolica terminologię w obrębie dodawanego art. 422a (art. 1 pkt 11 noweli).

Przepisem art. 422b ust. 5 pkt 1 lit. a (art. 1 pkt 11 noweli) ustawodawca nakłada na Bank Gospodarstwa Krajowego obowiązek przedstawienia ministrowi właściwemu do spraw zdrowia oraz ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, do dnia 30 kwietnia danego roku, sprawozdania z realizacji planu finansowego Funduszu Kredytowania Studiów Medycznych za rok poprzedni. Sprawozdanie to ma zawierać w szczególności informacje, o których mowa w dodawanym art. 422b ust. 3 pkt 3 i 4 (kwotę i liczbę planowanych do udzielenia w danym roku kredytów na studia medyczne oraz kwotę planowanych do umorzenia w danym roku kredytów na studia medyczne). W związku z tym, że sprawozdanie dotyczy tego co zrealizowane, a nie tego co planuje się do realizacji, sprawozdanie powinno odnosić się w swojej treści do kwoty i liczby **udzielonych** w poprzednim roku kredytów na studia medyczne oraz kwoty **umorzonych** w poprzednim roku kredytów na studia medyczne. W przeciwnym razie te informacje w sprawozdaniu się nie znajdą. Wskazane natomiast będą informacje, które zawarte są w rocznym planie finansowym. Zastosowany w przepisie skrót myślowy zdaje się wypaczać intencję prawodawcy (poprawka nr 19).

Jednym z warunków umorzenia kredytu na studia medyczne w całości będzie uzyskanie, we właściwym terminie, tytułu specjalisty w dziedzinie medycyny uznanej za priorytetową w dniu rozpoczęcia przez lekarza szkolenia specjalizacyjnego, w rozumieniu przepisów wydanych na podstawie art. 16g ust. 4 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry. W związku z tym, że upoważnienie ustawowe do określenia dziedzin priorytetowych ma charakter fakultatywny („4. Minister właściwy do spraw zdrowia **może określić**, w drodze rozporządzenia, priorytetowe dziedziny medycyny, kierując się

potrzebami w zakresie realizacji świadczeń zdrowotnych.”) oraz biorąc pod uwagę zasady wydawania aktów wykonawczych w oparciu o fakultatywne upoważnienia, może pojawić się w przyszłości przeszkoda prawna uniemożliwiająca skorzystanie przez kredytobiorcę z dobrodziejstwa umorzenia kredytu w całości. Taką przeszkodą będzie brak w systemie prawnym rozporządzenia. Istotą przepisów wykonawczych wydawanych na podstawie przepisu upoważniającego fakultatywnego jest to, że decyzję w przedmiocie tego, czy przepisy te wejdą do systemu prawnego i będą w nim pozostawać podejmuje organ wydający rozporządzenie (w przeciwieństwie do przepisów wykonawczych, które wydawane są na podstawie obligatoryjnej delegacji, w przypadku których decyzję o tym, że przepisy wykonawcze wejdą i będą w systemie, podejmuje ustawodawca). Innymi słowy, w związku z charakterem upoważnienia sformułowanego w art. 16g ust. 4 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty, decyzję o tym, czy kredyty na studia medyczne będą mogły być umorzone podejmie minister właściwy do spraw zdrowia. Teoretycznie jest bowiem możliwe, że rozporządzenia wydane na podstawie wskazanej delegacji w systemie prawnym nie będzie. Ustawodawca nie może wiązać skutku prawnego, jakim jest umorzenie kredytu, z warunkiem, którego spełnienie może być formalnie niemożliwe. Co więcej, ustawodawca nie powinien cedować decyzji o tym, czy warunek będzie możliwy do spełnienia na wydającego rozporządzenie. Trzeba przy tym pamiętać, że z zasady zaufania do państwa i prawa (zasady lojalności państwa wobec obywatela), wywiedzionej z zasady demokratycznego państwa prawnego wynika zakaz przyznawania przez państwo obywatelom uprawnień pozornych, czy też niemożliwych do realizacji ze względów prawnych lub faktycznych, albo z uwagi na niejasne określenie warunków korzystania z uprawnień oraz nakaz usunięcia przeszkód prawnych uniemożliwiających realizację przyznanego prawa (dotyczy to oczywiście także ekspektatywy przyznanego prawa). Problemu nie będzie, jeżeli delegacja zawarta w art. 16g ust. 4 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty będzie miała **charakter obligatoryjny** (jeżeli ustawodawca zapewni od strony formalnoprawnej, że akt wykonawczy określający priorytetowe dziedziny medycyny zostanie wydany). Mając powyższe na względzie, następstwem dodawanego art. 103d ust. 1 pkt 2 powinna być zmiana przywołanego przepisu upoważniającego, polegająca na nadaniu, wynikającej z niego kompetencji prawotwórczej obligatoryjnego charakteru (poprawka nr 20) Mając na względzie, że Zasady techniki prawodawczej w § 32 nie rozstrzygają, jaki jest skutek z punktu widzenia istnienia rozporządzenia, zmiany upoważnienia z fakultatywnego na obligatoryjne oraz mając na uwadze różne poglądy w tym zakresie, proponuje się również

dodanie przepisu przejściowego, utrzymującego w mocy dotychczasowe rozporządzenie wydane na podstawie art. 16g ust. 4 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry (poprawka nr 29).

Analiza art. 131c ust. 3 pkt 4a (art. 5 noweli) nasuwała pytanie, co ustawodawca ma na myśli mówiąc o „wyeliminowaniu transferów z budżetu państwa”. Czy chodzi o to, że środkami na finansowanie ochrony zdrowia w ramach limitu, o którym mowa w art. 131c ust. 1, mają być również koszty Funduszu Kredytowania Studiów Medycznych, przy czym koszty te nie będą obejmowały wydatków budżetowych (środków z budżetu państwa) przekazanych do Funduszu? Co więcej, nie było jasne, czy chodzi o koszty ujęte w planie finansowym Funduszu? Zdaniem Senatu, ustawodawca zastosował w dodawanym przepisie skrót myślowy lub pojęcie z języka branżowego (w żadnym akcie rangi ustawowej nie posłużono się dotychczas kwestionowanym określeniem). Uchwalając poprawkę nr 21 uwzględniono treść innych punktów w art. 131c ust. 3 oraz zastosowaną w nich siatkę terminologiczną.

Poprawka nr 24 porządkuje terminologię w obrębie dodawanych do ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry przepisów art. 16c ust. 13e–13h (art. 7 pkt 1 lit. d noweli).

Poprawka nr 25 eliminuje sprzeczność pomiędzy przepisami. Zgodnie z art. 16c ust. 13c zdanie trzecie (art. 7 pkt 1 lit. d noweli) lekarz, który nie potwierdzi przyjęcia wskazanego miejsca specjalizacyjnego w pierwszym etapie, oraz lekarz, który znajdzie się na liście lekarzy niezakwalifikowanych w pierwszym etapie, **będą uwzględniani ponownie na liście rankingowej i przejdą do drugiego etapu** rozdziału pozostałych wolnych miejsc specjalizacyjnych. Jednocześnie ust. 13e wskazanego artykułu stanowi, że wolne miejsca specjalizacyjne pozostałe po pierwszym etapie kwalifikacji rozdziela się, za pomocą SMK (Systemu Monitorowania Kształcenia Pracowników Medycznych), z wyłączeniem lekarzy, o których mowa w ust. 13c (a więc również tych, o których mowa w ust. 13c zdanie trzecie). Ze zdania trzeciego w ust. 13c wynika więc, że wskazani w tym przepisie lekarze będą brali udział w rozdziale wolnych miejsc specjalizacyjnych, natomiast z ust. 13e wynika coś odmiennego.

W przepisach art. 14b ust. 2 i 3 (art. 7 pkt 2 noweli) dwukrotnie wskazano, że „Karta stażu podyplomowego lekarza” oraz „Karta stażu podyplomowego lekarza dentystry” muszą uwzględniać program stażu, określony w przepisach wydanych na podstawie art. 15l ustawy

z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry, w brzmieniu nadanym nowelą tej ustawy z dnia 16 lipca 2020 r. Dublowanie treści jest normatywnie nieuzasadnione. Pozostawienie w art. 14b ust. 2 wskazania co musi być uwzględnione w dokumentach wymienionych w tym przepisie będzie skutkowało pozornością wytycznej przepisu upoważniającego zawartego w art. 14b ust. 3. Obowiązek uwzględnienia programu we wzorach „Karty stażu podyplomowego lekarza” oraz „Karty stażu podyplomowego lekarza dentystry” będzie wynikał bowiem wprost z art. 14b ust. 2 – poprawka nr 26.

W związku z tym, że art. 1 pkt 37 ustawy z dnia 16 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry oraz niektórych innych ustaw ma wejść w życie z dniem 1 stycznia 2023 r., w tym samym dniu powinny wejść w życie również art. 3 i art. 4 tej ustawy. Przepisy te są merytorycznie związane ze zmianami dokonywanymi przez art. 1 pkt 37 (poprawka nr 27).

Poprawkę nr 28 uchwalono w celu zapewnienia komunikatywności art. 11 ust. 2 noweli i jego poprawności językowej.